

Zasady oceniania rozwiązań zadań

Uwag: akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne spełniające warunki zadania

Odpowiedzi do zadań 1.-7.

numer zadania	odpowiedź	zasady punktowania	punktacja
1.	Hersz Singer wraz z rodziną wziął udział w weselu Lucjana Rydla z Jadwigą Mikołajczykówną (Pan Młody i Panna Młoda) w Bronowicach Małych, w których był karczmarzem.	1p. - za prawidłowe napisanie wydarzenia	0-1
2.	Hersz Singer postrzegał siebie jako ofiarę Wyspiańskiego, który odmalował jego nieprawdziwy portret w <i>Weselu</i> . Zaważyło to na reszcie życia Singera, który nie był już w stanie funkcjonować inaczej niż jako Żyd z <i>Wesela</i> . <i>Wesele</i> odebrało mu tożsamość.	1p. -za prawidłowe zrozumienie zdania Szyborskiej w oparciu o tekst/wypowiedź musi być pełna	0-1
3.	Wyspiański przedstawił w <i>Weselu</i> Rachel jako pełną egzaltacji, poetyczną osobę, żyjącą w świecie marzeń, doskonale rozumiejącą się z Poetą. Za jej sprawą na wesele zostaje zaproszony Chochoł. Szyborska zaś w akapicie 3. ukazuje Rachel jako zwyczajną, pozbawioną marzycielstwa kobietę, zarabiającą na życie jako pielęgniarzka. Mamy tutaj do czynienia z kontrastem.	2p- za pełne porównanie, skonfrontowanie dwóch tekstów 1p.- za niepełną odpowiedź	0-2
4.	np. 1. stosowanie 1 os. l. poj. <i>Dziś przykro mi z tego powodu i odczuwam czasem przemożną, choć grubo spóźnioną ochotę do odpowiedzi na wszystkie pytania zacnej pani Racheli.</i> 2 .stosowanie słownictwa wartościującego, oceniającego	2p.- za podanie dwóch cech z przykładami 1p. – za podanie jednej cechy z przykładem	0-2

	<i>Dalsze losy Singera są żałosne(...)</i> <i>Byłam w wieku, kiedy takich pytań się nie znosi (...)</i>		
5.	<i>A. Dalsze losy Singera są żałosne, czas nie ukoił jego <u>irytacji</u>.</i> <i>np. Dalsze losy Singera są żałosne, czas nie ukoił jego <u>wzburzenia</u>.</i> <i>B. Dziś przykro mi z tego powodu i odczuwam czasem <u>przemoczną</u>, choć grubo spóźnioną ochotę do odpowiedzi na wszystkie pytania zacnej pani Racheli.</i> <i>np. Dziś przykro mi z tego powodu i odczuwam czasem <u>silną/intensywną</u>, choć grubo spóźnioną ochotę do odpowiedzi na wszystkie pytania zacnej pani Racheli.</i>	2p.- za poprawną zamianę dwóch wyrazów 1p.- za poprawną zamianę jednego wyrazu	0-2
6.	A. uczniowie mogą podać dowolny utwór, np. „Dziady” cz. III B. postacie uzależnione są od wprowadzonego utworu, np. z „Dziadów” cz. III - Senator Nowosilcow, Tomasz (Zan), Jan Sobolewski, Bajkow (Leon Bajkow)	2p.-za poprawne wskazanie tekstu i podanie dwóch autentycznych postaci 1p.-za poprawne wskazanie tekstu	0-2
7.	np. <i>troszeczkę śmieszna</i> <i>No i po kilku miesiącach wynikło</i> <i>Wyniósł się na Kazimierz</i>	1p.-za poprawne podanie dwóch sformułowań	0-1

Odpowiedzi do zadań 8.-12.

numer zadania	odpowiedzi	zasady punktowania	punktacja
8.	np. - redukcja dystansu; do każdego miejsca na Ziemi praktycznie można dotrzeć - niezależnie od miejsca ludzie są do siebie podobni - te same emocje, odczucia, zachowania - podobieństwo miejsc (podobne hotele, przedmioty, itp.) - możliwość nieustającego kontaktu z ludźmi z różnych miejsc na Ziemi dzięki technologii - wrażenie zatłoczenia, ciasnoty (klaustrofobia) - przekroczenie granic w kontaktach międzyludzkich (można mieć przyjaciół wszędzie)	2p.- za poprawne podanie czterech argumentów 1p.- za poprawne podanie trzech argumentów	0-2
9.	Kluczowym punktem zestawienia powinny być słowa <i>wyobraźnia i perspektywa</i>. Kiedyś świat wydawał się wielki, człowiek musiał uruchomić wyobraźnię, aby zapełnić luki/białe plamy. Dziś świat jest mały, nie potrzebujemy używania wyobraźni, wszystko jest dostępne, wszędzie można dotrzeć.	2p.- za pełną odpowiedź, pokazującą, jak było kiedyś, a jak jest dziś 1p.- za niepełną odpowiedź	0-2
10.	zabieg - wyliczenie funkcja: podkreślenie czynności wskazujących na możliwości człowieka/wszędzie można dotrzeć	1p.- za podanie prawidłowo środka językowego oraz jego funkcji w tekście Tokarczuk	0-1
11.	Tak urządzony świat (skończony) powoduje, że tracimy poczucie tajemnicy, wszystko staje się banalne, nie ma już nic do odkrycia; brak egzotyeczności, oryginalności.	1p. - za prawidłową odpowiedź	0-1

12.	Olga Tokarczuk w swoim tekście podejmuje temat skończoności świata, który stał się, głównie przez technologię, mały wręcz klaustrofobiczny. Autorka zaznacza różnice między światem kiedyś, a tym dzisiejszym (kiedyś człowiek musiał uruchomić wyobraźnię, a sama podróż była czymś wyjątkowym, niecodziennym). Dzisiaj wszystko utraciło swoją wyjątkowość. Tokarczuk dochodzi do wniosku, że skończoność świata sprzyja jego banalizacji, odziera ten świat z tajemnicy.	3p.-ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście, adekwatny poziom uogólnienia, streszczenie logicznie spójne, właściwa liczba słów 2p.-ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście, ale występują zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia lub logicznej spójności streszczenia 1p.-ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście, ale występują zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia oraz logicznej spójności streszczenia 0p.-odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi, streszczenie ma formę planu lub jeśli zawiera tylko linearny skrót treści tekstu(jest konspektem tekstu) Uwaga sformułowanie tematu tekstu nie wymaga użycia w streszczeniu wyrażeń wprowadzających typu: „Tematem tekstu jest...”	0-3

Zadanie 13.

Temat 1. Jaki obraz artysty prezentują teksty kultury? Rozważ problem i uzasadnij swoje zdanie, odwołując się do fragmentu „Wesela”, do całego dramatu Stanisława Wyspiańskiego oraz do wybranego tekstu kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.

Kryteria oceny rozprawki

A. Sformułowanie stanowiska wobec problemu podanego w poleceniu

6 p.- stanowisko jest adekwatne do problemu podanego w poleceniu

3 p. - stanowisko jest częściowo adekwatne do problemu podanego w poleceniu

0 p.- stanowisko jest nieadekwatne lub brak stanowiska

B. Uzasadnienie stanowiska

18 p. - uzasadnienie trafne, szerokie i pogłębione :

12 p. -uzasadnienie trafne i szerokie

8 p.- uzasadnienie trafne, ale wąskie

4 p. - uzasadnienie częściowe

0 p. - brak uzasadnienia stanowiska

C. Poprawność rzeczowa

4 p.- brak błędów rzeczowych

2 p.- nie więcej niż jeden błąd rzeczowy

0 p.- błędy rzeczowe

D.Zamysł kompozycyjny

6 p.- kompozycja funkcjonalna

3 p.- zaburzenia funkcjonalności kompozycji

0 p.-brak zamysłu kompozycyjnego

E. Spójność lokalna

2 p. pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności

1 p.- znaczne zaburzenia spójności

0 p.-wypowiedź niespójna

F. Styl tekstu

4 p.-styl stosowny

2 p.-styl częściowo stosowny

0 p.- styl niestosowny

G. Poprawność językowa

6 p.-brak błędów lub nieliczne błędy nierażące

3 p.-liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące

0 p.-liczne błędy rażące

H. Poprawność zapisu

4 p.-zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące

2 p.-liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące

0 p.- liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 p., egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 p., a w kategorii B-0 p., egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę-zdający otrzymuje 0 p.

Wskazówki do tematu nr 1.

- Teza musi być zgodna z poleceniem, fragmentem tekstu, odniesieniem do całości utworu oraz z przywołanym tekstem kultury .
- Uzasadnienie powinno wynikać z interpretacji załączonego fragmentu (rozpoznanie kontekstu, bohaterów przywołanego fragmentu , rozpoznanie pierwowzorów postaci - rozmawiają dwaj artyści-poeta Kazimierz Przerwa-Tetmajer i Gospodarz Włodzimierz Tetmajer - malarz,;o czym rozmawiają bohaterowie?),odwołania do *Wesela* (np. spotkanie Poety z przywołanym we fragmencie Rycerzem w akcie II - jakie powinny być powinności artysty?; postawa Pana Młodego, postawa Nosa, itp.) i innego tekstu kultury - odwołania te muszą być funkcjonalne dla argumentacji, nie mogą być prostym streszczeniem.
- W przypadku *Wesela* i innych utworów oznaczonych gwiazdką w podstawie programowej błąd rzeczowy może mieć charakter błędu kardynalnego.

- **Uczeń może wykorzystać następujące inne teksty kultury:**

literatura

- „Dziady” cz. III A. Mickiewicz (Konrad)
- Nie-Boska komedia” Z. Krasiński (hrabia Henryk)
- „Lalka” B. Prus (Molinari, Rossi)
- „Exegi monumentum” Horacy
- Pieśń XXIV, Jan Kochanowski

filmy

- „Powidoki”. reż. A. Wajda
- „ Twój Vincent”, reż. D. Kobiela
- „Dziewczyna z perłą”, reż. P. Webber

Temat 2. W jaki sposób w tekstach kultury funkcjonuje relacja młodość – starość? Rozważ problem w oparciu o fragment opowiadania „Dom czasu przeszłego” Radka Raka i innych tekstów kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.

Kryteria takie same jak przy temacie nr 1.

- Teza musi być zgodna z poleceniem, fragmentem tekstu oraz z przywołanymi tekstami kultury.
 - Uzasadnienie powinno wynikać z interpretacji załączonego fragmentu oraz odwołania do innych tekstów kultury, a odwołania te muszą być funkcjonalne dla argumentacji, nie mogą być prostym streszczeniem (trzeba przywołać teksty, które wskazują na relację, nie może to być proste odniesienie do motywu młodości bądź starości)
 - W przypadku przywołania przez piszącego tekstów oznaczonych gwiazdką w podstawie programowej błąd rzeczowy może mieć charakter błędu kardynalnego.
- **Uczeń może wykorzystać następujące inne teksty literackie:**

- „Granica” Z. Nałkowska

- „Przedwiośnie” S. Żeromski

-mit o Dedalu i Ikarze

- „Chłopi” W. S. Reymont

- „Lalka” B. Prus

Temat 3. Zinterpretuj podany utwór. Postaw tezę interpretacyjną i uzasadnij ją. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 250 słów.

Kryteria oceny interpretacji utworu poetyckiego

A. Koncepcja interpretacyjna

9 p.-koncepcja niesprzeczna z utworem, spójna i obejmująca sensy niedosłowne:

6 p.-koncepcja niesprzeczna z utworem, ale niespójna i/lub obejmująca w większości znaczenia dosłowne

3 p.-koncepcja częściowo sprzeczna z utworem

0 p.- brak koncepcji lub koncepcja całkowicie sprzeczna z utworem

B. Uzasadnienie tezy interpretacyjnej

15 p.-uzasadnienie trafne i pogłębione

10 p.-uzasadnienie trafne, ale niepogłębione

5 p.- uzasadnienie częściowo trafne

0 p.-brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację

C. Poprawność rzeczowa

4 p.- brak błędów rzeczowych

2 p.- nie więcej niż jeden błąd rzeczowy

0 p.-błędy rzeczowe

D. Zamysł kompozycyjny

6 p.- kompozycja funkcjonalna

3 p.- zaburzenia funkcjonalności kompozycji

0 p.-brak zamysłu kompozycyjnego

E. Spójność lokalna

2 p. pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenia spójności

1 p.- znaczne zaburzenia spójności

0 p.-wypowiedź niespójna

F. Styl tekstu

4 p.-styl stosowny

2 p.-styl częściowo stosowny

0 p.- styl niestosowny

G. Poprawność językowa

6 p.-brak błędów lub nieliczne błędy nierażące

3 p.-liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące

0 p.-liczne błędy rażące

H. Poprawność zapisu

4 p.-zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące

2 p.-liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące

0 p.- liczne błędy rażące

UWAGA

Jeśli w kategorii A praca uzyska 0 p., egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli w kategorii A praca uzyska 3 p., a w kategorii B-0 p., egzaminator nie przyznaje punktów w pozostałych kategoriach.

Jeśli praca składa się z mniej niż 250 słów, egzaminator przyznaje punkty tylko w kategoriach A, B i C.

Pojawienie się rzeczowego błędu kardynalnego dyskwalifikuje pracę-zdający otrzymuje 0 p.

Wskazówki do tematu 3.

- Koncepcja interpretacyjna zdającego musi być widoczna w pracy, choć nie musi być wyrażona w formie tezy, może wynikać pośrednio z wyводу.
- Przywołany przez zdającego kontekst powinien być sfunkcjonalizowany (nawiązujący do tekstu i pogłębiający koncepcję interpretacyjną). Nie wystarczy samo wskazanie lub hasłowe odwołanie się do niego.
- Proste odczytanie (parafrazowanie, streszczanie) utworu nie jest jego interpretacją.